

Telegraful



2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și
cultura poporului român

Str. Șaguna 8

Sibiu

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andrei Șaguna

Abonamentul:

Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei
luni 600 Lei. — O lună 200 Lei. — Pentru bănci,
autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru
America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole și corespondențe

se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu
strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate
nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor

un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică
de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile

se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Tele-
graful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Ceva nou . . . pe frontul de Vest

Adecă pe frontul din Ungaria și pe cel din Apusul Ardealului de Miază-Noapte. În adevăr, înaintarea armatelor ruso-române în aceste părți este atât de vertiginoasă, încât ea echivalează cu un veritabil „Blitzkrieg” — ca să vorbim în graiul plastic al comunicatelor hitleriste de acum patru-cinci ani... Frontul care nu de mult zăbovea încă pe cursul superior al Mureșului din centrul Transilvaniei Nordice, făcând un salt peste linia Cluj—Dej—Bistrița se găsește astăzi mult dincolo de Huedin—Zălau—Cehul Silvaniei, iar mâine se va afla, cu toată certitudinea, în apropierea orașelor Carei și Satu Mare.

Strânși cu formidabilă ușă a armatelor ruso-române, care zdrobește în calea ei orice rezistență a forțelor vrășmașe, Ungurii au intrat într-o panică vecină cu spaima morții. Panica a pătruns până în palatul regentului Horthy care, chinuit de spectrul inevitabilei prăbușiri totale a regatului său mai mult sau mai puțin „milenar”, a hotărât să ceară armistițiul și simultan a dat poruncă honvezilor săi să înceteze ostilitățile cu oștile ruso-române.

Firește, postul de radio Budapesta a încercat să scalde vestile în apa caldă a unor cuvinte potrivite. Faptul ce s'a produs în Ungaria însă nu se poate numi în graiul limpede decât capitulare. Fiindcă asta însemnează să ceri armistițiu când armatele dușmane sunt la porțile capitalei tale.

Totuși capitularea pare a fi mai mult teoretică. Fiindcă n'au trecut decât câteva ore dela cererea de armistițiu, și capitala Ungariei a fost ocupată efectiv de forțele germane, iar radio Budapesta a anunțat, cu intermitențele pe care i le îngăduiau comunicatele cu „mio Budapest”, „Juppiterék” și „Lichtspiele”, că țara „Sfântului Ștefan” are un guvern nou, iar honvezii nu vor asculta de porunca „trădătorului” Horthy, ci de a patrioșilor adevărați cari alcătuiesc echipa noului regent Szálassy — patrioși cari sunt hotărâți să lupte, alături de Germania, Italia și Japonia, până la... victoria finală.

A urmat apoi o interminabilă serie de „proclamații”, de „manifeste” și de „apeluri” către țară, către honvezi, către muncitori, către leventi, către rongyosgărzile baronului Atzel și către alții.

Mai entuziaste, mai desperate și mai amenințătoare au fost, firește, apelurile, manifestele și ordinele adresate honvezilor.

Evident, noi n'avem de unde ști în ce măsură și de cine va asculta honvezimea. Dar, sincer vorbind, nici nu ne prea interesează. Fiindcă de-oamdată ea e silită să asculte de cumplitele lovituri ce le primește dela armatele ruso-române și s'o ia pur și simplu la fugă cătr'acasă, într-o perfectă tovărășie de arme cu „invincibilele” oști ale celui de-al treilea Reich.

Ci pentruca situația să nu pară prea limpede, știri sosite din izvor neutru anunță că pe străzile Budapestei au început ostilitățile între cele două (sau mai multe) tabere. Așa că chestia aia cu cererea de armistițiu începe a fi tot mai uitată, fiindcă toată lumea urmărește cu o justificată admirație victorioasă înaintarea a forțelor ruso-române, cari se grăbesc să facă nișică rânduială în tulburata capitală a Ungariei.

Dar dacă chestia aia cu armistițiul începe a fi uitată, nu pare a se întâmpla același lucru cu ororile ce le-au săvârșit Ungurii în teritoriile anexate pe urma diferitelor diktate nazi-fasciste.

Pentruca, iată ce scrie ziarul londonez „Observer” în recentul său număr :

„Ultimii aliați ai lui Hitler se clatină. Dar oricare ar fi atitudinea Ungariei în viitorul apropiat, marii aliați nu vor uita că Ungaria sub regimul lui Horthy, cu ochii deschiși, pas cu pas, a contribuit la a ajunge în situația de azi și a sperat că va putea să răpească teritorii statelor vecine, îmbogățindu-se pe contul altora. Marii noștri aliați nu vor uita atrocitățile săvârșite de Unguri împotriva Evreilor din țara lor, împotriva Românilor din Transilvania și împotriva Sârbilor din Bacica”.

Iată noutățile de ultima oră pe frontul nostru de Vest.

Radu Brazdă

Comunicat Nr 11

Mareșalul Curții Regale face cunoscut următoarele:

În ziua de 18 Oct. M. S. Regele a primit în audiență pe Dnii Miniștri de Stat Iuliu Maniu și C. I. C. Brătianu, Ministru Econ. Naționale și ad-interim la Justiție D. Negel;

General G. Dămăceanu, Subsecretar de Stat la Interne și General Dombrovski Victor, primarul Capitalei.

Președinția Consiliului de Miniștri face cunoscut că în ziua de 18 Oct. a. c. n'a avut loc nici un Consiliu de Miniștri.

Examen de admitere

în facultăți

Ministerul culturii naționale a cerut avizul Universităților, al Academiei comerciale și al școalelor speciale din învățământul superior, asupra desființării examenului de admitere în facultăți. —

Se știe că asemenea examen nu există în alte țări: nu-l are nici Franța, nici Anglia, nici Italia, nici America. E de dorit ca institutele noastre de învățământ superior să deslege favorabil problema ce li se impune.

Inceput de restaurare

Dl prof. Dr. Iuliu Hașeganu, încredințat de guvern, a preluat, cu concursul armatei sovietice, în 14 l. c., dela autoritățile ungurești rămase la Cluj, imobilele și o parte din materialele Universității clujene.

O parte din inventar a fost furată și transportată din timp, de către unguri, la Budapesta.

Guvernul actual rămâne

București 19 — Președinția Consiliului de miniștri desminte svonorile despre demisia guvernului. Guvernul actual rămâne la cârmă Țării, până când discuțiile dintre partidele politice vor duce la alcătuirea unui nou guvern. Guvernul actual consideră ca principale scopuri ale activității sale: continuarea războiului alături de armata sovietică, aplicarea scrupuloasă a armistițiului, epurarea aparatului de Stat și pedepsirea celor răspunzători de dezastrul Țării, și adâncirea raporturilor de prietenie cu puterile aliate, și în special cu Rusia Sovietică.

Japonia la strâmtoare

Londra 19 — Ofensiva aliată din Pacific și China strânge cerul de foc în jurul Japoniei.

Agencia oficială de știri japoneză „Domei” a anunțat că vârsta de recrutare a fost scăzută dela 19 la 17 ani.

Luptele din Belgrad

Moscova 19 — În interiorul capitalei Jugoslaviei, luptele continuă cu o violență crescândă. Hitleriștii au îngrămădit acolo forțe suficiente de rezistență înainte de sosirea trupelor sovietice sub zidurile cetății. Acestea, și forțele de patrioși ale Mareșalului Tito, — se precizează la Moscova, — trebuie să smulgă din mâinile naziștilor stradă după stradă și casă de casă.

[Cât are de suferit Belgradul, este ușor de închipuit].

Invățătura zilei

Cel ce nu este cu mine, este împotriva mea, și cel ce nu adună cu mine, risipește.

Lucă 11, 23

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuiește:

Vineri 20 Oct. — M. Aremie

Sâmbătă 21 Oct. — C. P. Ilarion

Insămânțările

Toți agricultorii sânt stăruitor invitați la facerea, cât mai grabnică, a **insămânțărilor** de toamnă

Intr'un comunicat, președintele Comisiunii române pentru aplicarea armistițiului, dl **Ion Cristu**, aduce la cunoștința agricultorilor, că pot ieși la lucru cu tractoare și vite, fără teamă de rechiziție, fie din partea trupelor române, fie din partea trupelor aliate sovietice.

Nr. 8964/1944 Școl.

(64) 2-3

Concurs

Pentru ocuparea unui post de învățătoare la Școala de aplicație de pe lângă Școala normală de fete „A. Șaguna” din Sibiu, se publică concurs cu termen de 15 zile dela data apariției în „Telegraful Român”.

Se cer următoarele condiții:

1. Candidatele să fie de religie ortodoxă.

2. Să fie absolventă a Școalei normale de fete „A. Șaguna” din Sibiu.

3. Să aibă capacitatea și defnitiivatul cu media cel puțin opt.

Cererile însoțite de actele doveditoare se vor înainta Consiliului arhiepiscopesc din Sibiu.

Sibiu la 11 Octomvrie 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc

Din Estonia eliberată

Londra 19 — Corespondentul din Moscova al ziarului „Times” dă următoarele relații asupra situației din Estonia:

Un guvern alcătuit din liberali și socialiști a preluat conducerea.

Țăranilor le-au fost restituite pământurile. Libertatea religioasă și proprietatea privată sunt respectate. Intreprinderile industriale cu mai puțin de zece angajați nu vor fi etatizate.

A fost constituită de mai de mult o armată estoniană, care luptă alături de trupele sovietice.

Nimic nu va împiedeca pe Ruși să prefacă orașul Tallin (Reval) într-o citadelă a securității URSS.

Catastrofalele

pierderi germane

Numărul total al prizonierilor germani, capturați pe toate fronturile din Franța, se ridică la fantasticul număr de 615.541 soldați. Evident că la această cifră se mai adaugă și un considerabil număr de morți și răniți care n'a putut fi stabilit până în prezent.

Situația dela Aachen

Londra 19 — Trupele americane ale armatei întâia, cari au încercuit și luat cu asalt fortăreața Aachen, dau lupte din casă în casă. Ele au respins toate contraatacurile germane.

La 10 km. de Bologna

Londra 19. — Armata a 5-a americană, după lupte grele, a ajuns la numai 14 km. de Bologna. Trupele Mareșalului Kesselring opun o rezistență deznădăjduită.

Asediul Filipinelor

Presiunea americană împotriva Japoniei se accentuează din zi în zi.

Puternice forțe navale, aparținând flotei Pacificului, de sub comanda Amiralului Nimitz, dau lovituri nimicitoare navelor japoneze.

Aviația americană este de asemenea oșebit de activă. Pornind de pe bazele din China, superfortărețe sburătoare atacă mereu teritoriul metropolitan japonez.

Bombardiere grele și medii, decolând de pe nave port-avion, execută acum o puternică ofensivă aeriană împotriva Arhipelagului Filipinelor. Orașul Manilla, capitala Filipinelor, a fost atacat în mai multe rânduri.

Din Grecia

București 19 — Noile trupe britanice debarcate de pe mare și din aer au fost primite de populația Atenei cu un entuziasm de nedescris.

Arhiepiscopul Damaschin al Greciei a declarat că distrugerile efectuate de Germani și de Bulgari în Grecia au dus Țara la ruină. Aproape 90 % din copii sunt tuberculoși. „De nu se vor pedepsi acești criminali, voi declara public că nu există dreptate”.

Numai Românii mai discută dacă e cazul să fie sau nu pedepsiți Ungurii pentru ruina Ardealului de Nord.

Ajutoare pentru copiii din Atena

Ankara 18 — la Istanbul a luat ființă un comitet greco-turc pentru ajutorarea copiilor populației din Atena, despre care arhiep. Damaschin spunea că sunt 90 % tuberculoși.

Fac parte din acest comitet profesori universitari, înalți demnitari, Crucea Roșie, cler și negustori greci.

Primele provizii au și sosit la Atena.

Situația din Ungaria

Situația din Ungaria, de parte de-a se limpezi, se încurcă pe zi ce trece.

Ziarul londonez „Daily Telegraph” scrie că Regentul Horthy a dat o grea lovitură Germaniei. Bătrânul amiral maghiar, atât de atașat scopurilor militarismului prusac, trage consecințele atitudinii sale pro-naziste.

Știri primite la Moscova, prin Cernăuți, arată că la Budapesta funcționează două guverne: hortist și hungarist (Szállassy).

Mai mulți generali au fost destituiți de Szállassy. Intre ei și comandanții armatelor maghiare întâia și a doua.

Trupele din armata întâia

maghiară, cari cantonează în împrejurimile Budapestei, au ridicat armele împotriva guvernului de pae al lui Szállassy Ferencz.

Radio Alger anunță că la Budapesta nemții se bat cu ungurii.

Insuși Heinrich Himmler ar fi sosit la Budapesta, ca să facă ordine, așa cum numai el știe.

Ofensiva sovietică împotriva Prusiei Orientale

Moscova 19 — Forțele sovietice de pe frontul baltic execută acum un triplu atac împotriva Prusiei Orientale. Ele înaintează de ambele părți ale orașului Wilkowischen. Isterburg este direct amenințat.

SITUAȚIA FRONTURILOR

Londra 19 — În Jugoslavia trupele rusești, împreună cu cele bulgare și jugoslave, au realizat noi înaintări.

În Grecia, patrioții au eliberat orașul Ianina. Forțele grecești vor lupta de acum înainte sub un comandament suprem britanic.

Frontul din Apus

Londra 19 — Aliații concentrează forțe pentru o înaintare.

În Olanda, trupele canadiene au înaintat în punga estaurului Escaut, la Breschen.

Ofensiva aeronautică asupra Germaniei a continuat și în cursul zilei de ieri, orașul Köln fiind bombardat a patra oară în cinci zile. Niciun avion german nu s'a ridicat pentru apărare.

În Italia, forțele aliate întâmpină mari rezistențe în regiunea Bologna. Înaintarea continuă.

Ultima oră

Moscova 19 — Adâncă pătrundere a armatei a IV-a sovietice a dus la ocuparea a numeroase localități printre cari se semnalează: Jasina, Ujoc, Sighet.

În Transilvania de Nord trupele rusești în colaborare cu cele române au ocupat Ocna-Șugatag, Dumbrăvița, Odorheiu-Someș, Fersig etc.

Londra 10 — Regele George al Angliei a trimis un mesagiu regelui Greciei, exprimându-și admirația pentru bărbăția cu care poporul grec a rezistat atâta vreme.

Londra 19 — Agenția de știri Reuter anunță că trimisul din Berlin al ziarului Svenska Dagbladet a comunicat că regentul Horthy Miklos a fost dus și internat într'un castel din Sudul Germaniei.